

Передплата
на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.
За границею:
на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудня.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» при ул. Осоліньских ч. II. (партер) (фронт від ул. Тихої). Експедиция місцевя в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманна.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 сот. від стрічки

Справа Австро-угор. банку і єї політичне значінє.

(Конець).

Одначе се мирне діло на ново захитано, коли Наполєон III, сей неумолимий коромольник, викликав війну в 1859 р. Можна сказати, що сю війну провадила фінансово німецька держава коштом банку, котрому по конець 1859 р. завинила кругло 300 мільонів.

Після покінчення війни сї втрати знов скоро направлено в сїй фінансовій кріпости, державу з нагоди відновленого в 1862 р. привілею зобовязано, зредукувати довг до 1866 р на 80 мільонів, котрі мали остати яко безпроцентова позичка і установлено законно нарештє визволенє банку від державних фінансів.

Ривалізаційна війна з 1866 р. знищила знов надїї на так горячо бажаний лад в грошових справах. допущено видачу державних нот аж до величезної висоти 400 мільонів, а банк зобовязано дати державі новий задаток 60 мільонів і заплатити з єго металевого скарбу Прусам контрибуцію 30 мільонів зр.

Хоч сї останні довги знов сплачено в 1867 р., так пошкоджено банк в єго

привілейних правах, що він в перше від 1819 р. не міг в 1867 р. виплатити дивіденди 7% своїм акціонерам і був приневолений зажадати державного додатку 1 мільона.

На 1871 р. припадає бистроумна в геніяльнім предвиджуваню генеральним секретарем Люканом з власної волі предпринята виміна срібного скарбу на золотий, а тим самим підготовлено підвалини до золотої валюти.

В страшнім пересилєню з 1873 р. міг банк при часонім знесеню свого контингентованого нотного артикулу прийти з помочию упадаючому народному господарству і тим способом не одну пірвану виром пересилєня фірму спасти від пропасти. Банк опинив ся відтак перед трудною боротьбою, коли з нагоди відмови привілею в 1878 р. треба було оглянути ся на переведену в 1869 р. „угоду“ між Австрією а Угорщиною. Угорщина в своїх змаганях до незалежности почувала ся не тільки економічно але й політично доволі сильною, щоби подумати про власний нотний банк, а коли зрозуміла неможливість єго намаганя, домогала ся картельового банку.

Хоч після рішучої відмови Корони упало тоді міністерство Тисса-Сель, то таки заявлено опісля готовість, на ново

розпочати перервані переговори і вдоволило ся признанєм рівнорядних прав, котрі не нарушали одноцілости банкового організму. Фірму Австрійского національного банку переіменовано на Австро-угорський банк. Цілюю і задачію банкової управя в тій і в найближшій добі привілею в 1887—1897 рр. було внутрішнє упорядкованє, розширенє діяльности і економічних обовязків.

Замість прямого контингентованя заведено посереднє, після котрого в будучині обіг банкнотів мав бути покриваний 40% металем, а рєста банковим способом. Перевисшаючий готівку о більше як 200 мільонів нотний обіг є обовязаний до 5% податку.

Після 1897 р. політичного наслідком розладу і змагань продовжено привілей насамперед до 1898, відтак до 1899 а на останку 21. вересня 1899 по конець 1910 року.

Колиж Банкова управа в грудні 1908 р. внесла до обидвох правительств предлогу о продовженє свого привілею, виступає Угорщина під проводом загорілих незалежимців і проти розважнійших своїх державників як Векерле, Андраші, Аппоні а навіть Кошут під впливом розгоряченої товпи за самостійним банком або

Буквар до науки неграмотних

виданий коштом і заходом Товариства „Просьвіта“.

Кождий нарід старає ся о ширенє просьвіти, а першим услїєм є дбалість о грамотність, бож слїсму і неграмотному книжки не потреба.

Зрозуміло се і наше товариство „Просьвіта“, що успішнійше розвине свою діяльність, поглибить її і обїме ширші круги, коли підїме ся витворенч курсів грамотности для старших в 2/3 неграмотних селян.

Пе лшим єї кроком було уложенє відозви до населєня о завязуванє комітетів і курсів грамотности, та виданє відповідного підручника, с. є. Букваря в злуці з першою читанкою, а тепер річию філій, читалень і комітетів буде се вихиснувати.

Пригляньмо ся тепер сему підручнику і оцінім єго з огляду на уклад.

В шкільництві народнім прийнято яко засаду науку читаня на підставі писаня, а товариство „Просьвіта“ уважало відповіднійшим приняти засаду читаня і писаня, тож подає наперед буквар друкований але рівночасно вказує, як друкowana буква пише ся. На підставі сїй засади можна на курсі грамотности учити самого читаня печатаного і писаного, а також і писаня. Виточковані додатки при пе-

чатних буквах подають перехід від печатаного до писаного.

Перших 34 сторін подає мале печатне письмо і мале писанє.

Додатною стороною укладу є принятє засади, що кожде слїдуюче слово розвиває ся з попередно пізаного через виученє нової букви.

Приміром пізнали вже самозвуки і, о, а, у. — а пізнають с і вже читають цілі слова як: о-са; по пізаню букви в можуть читати: вуси сиві; по пізаню букви к читають: коса, ви коси осоку і вику і т. д.

Є се найшступовїйша метода і з сего огляду заслугує на признанє, бо улекує науку читаня, опирає її на цілих словах, а не на складах, які не мають ніякого значіня.

Ся метода вимагає, щоби подані о бразці відповідали одному зі слів, званому типовим, яке має ся по пізаню букви писати, аб читати, пр. взорець подає к о с у, тож ученики пізнавши букву к повинні ціле слово перечитати, з чого випливає, що букви о, с, а повинні бути знані. Засада ся є переведена, тільки на стороні б. ніпрямім знайшов ся образець с е р п, а при а а н г е л. В польских букварях ан г е л при а є відповідний, бож кажєсь а-піої, а виступає відрубно яко склад, а в рускім належало подати инший.

Є се однак малозначна похибка, за те цілість відповідає вповні принятій засаді.

Від сторони 9. приходить вже лученє двох співзвуків з одним с. мозвуком, що уважаю відповідним для курсів грамотности, бож старші (а навіть і молодші) можуть лекше слова скорше відчитувати і лученє двох співзвуків не є так трудне, як оно видавалоб ся.

Лученє більше співзвуків улекує автор як пр. на стор. 19-ій. Ученики читають вже р а м а, р о в и, р и л а, р и б и, р у д а, а автор додає на початку б або г і відчитують брама, брови, брила, гриби, груда і т. д.

В рускій мові меншу трудність маємо при лученю більше співзвуків, чим при мягченю співзвуків перед прейотованими самозвуками. Відемною стороною части писаної в нинїшних букварях було, що на сю часть звертаємо менше уваги; в букварци тов-а „Просьвіта“ справу сю в части узгляднено і в тім напрямі улучшено

Друга часть букваря обнимає письмо велике печатне і велике писанє. І в сїй части є виточкована вказівка, як творять ся букви писані з печатних а взірці до читаня подані є писаним і печатним письмом в цілих речєнях.

За сєю частию яко вправа до читаня є поданих 11 уступів винятих по більшій части з дотеперішних підручників шкільних.

На закінченє є умішена церковна азбука в порівнаню з шкільнєю і яко вправа до читаня молитва: Огче наш, Богородице Дїво, Під Твою милость при-

за старим, випробованим славним інститутом скартельованого банку.

Однак банково-технічні, з вства банкнота впливаючі аргументи, якими перед 30 роками прямо відкинено домагане картельового банку, нині остали ті самі. Угорщина є таки все ще економічно, фінансово, а т кож політично слашою половиною з обидвох спільників; ві банк мав би слабший скарб металевий, виспу процентову стопу, дисажіом обнижений банкнот і слабше покритий нотний обіг. А всі ті недобори мав би австрійський скартельований банк нотний відчувати і все держати свою мошонку, колиб тамта половиця не мала спромози полатати! Очевидно, ані в бавку, ані в парламенті, ані правительстві не найде ся ніхто, що хотів би так осьмішити ся і заключити таку некорисну спілку!

Коли малярських незалежних і загорільців кортить з такою справою виступати перед неодвічальними народними верствами, жадними якихсь мнимих успіхів, то нехай пробують осмівати самостійний банк нотний; однак домаганем картельового банку доказують они, що не завдали собі труду розслідити основно органічне жите, устрій і тисячними справами замотані закони банкнота.

Однак на самостійний банк (було би се одно з тих бажань, щоби Бог покарав зарозумільців) не згодить ся ані цїсар ані король! Таким способом і в будучині Австро-угорський банк, о котрий розбивають ся філії політичної боротьби і злоби, буде стояти спокійно і сильно посеред гукі сих филь неначе та сьвітляна вежа, що вказує непохитно дорогу до безпечности, ладу і спокійної праці.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Скликана державної ради на коротку сесію є тепер предметом бігам і Достоїнно єсть. Крім букварця і читанки є ще кілька карток науки рахунків і взорець рахунку приходів і розходів, переказ і карта кореспонденційна.

На першій стороні бачимо взорець науки читання чисел до 1000, на другій наука додавання з пам'яті та о вагах і грошах, на третій взірці додавання на письмі і перехід від додавання до множення, на четвертій табличка множення, а дальше на двох сторонах кілька практичних примірів і взрці віднімання і ділення.

Цілість представляє ся добре і підручник сей може робити дуже добрі услуги на курсах грамотности, ходить лише, щоби ключ шиденя грамотности став так сильний, щоби обняв весь нарід в найдальших закутинах, обудив бажане виучання читання і поміг скинути полуди з очей, та отворив дорогу до освіти.

Справа є так важна і далекосягла, що кожний, хто лишень може, повинен доложити щоголку до введеня грамотности серед нашого народу.

Школа, церква, читальні, комітети грамотности при спільній праці зможуть зняти пятно неграмотности з нашого народу і промостити дорогу до ширеня просвіти, а з нею і лучшою долі.

Б.

головним заходів правительства, а як запевняють, має се послїдувати в половині марця. В тій короткій сесії мала би держ. рада полагодити найпильніші державні конечности а іменно предлогу про побір новобранців, про прилуку Босни й Герцоговини і про удержавленє зелїзниць, для котрих ми має реченець в цвітї. На передодні замкненя останної сесії, на останній нараді представників парлам. клубів вказав бар. Бінерт на конечні важкі наслідки, які би послїдували, наколиб не повело ся парламентарно полагодити сих державних конечностей в означенім речини. Однак за короткий уже час, щоби внутрішнополітичне положенє прояснило ся і запевняло успішну законодавчу роботу, охоронити держ. раду перед обструкцією, тому правительство бажає дати сторонництвум нагоду, з виключенєм всяких инших задач і спірних питань полагодити в інтересі держави, в інтересі виборців і парламентаризму згадані в горі предлоги. Правительство вказує на те, що неполагоді предлоги про побір новобранців і про удержавленє зелїзниць більше відчуло би населенє як держава. Переговори, які в сїм тижни має перевести бар. Бінерт з представниками сторонництва, мають вияснити, оскільки можна сподівати ся парламентарного ухваленя сих предлог. Правительство настає також на се, щоби сї предлоги були звичайним способом отже не в формі наглих внесень, до котрих ухвали треба $\frac{2}{3}$ більшости, полагоджені. Колиб би з переговорів виявила ся неможливість успішної полагоди сих конечностей, тоді правительство знов замкнуло би сесію, бо теперішнє положенє монархії не могло би терпіти таких подій, які розгрівали ся на останній сесії. Ціла вага одвічальности за наслідки, які би спричинили скорє зачиненє сесії і безпарламентарна управа держави, спала би на ті сторонництва, котрі спиняли би парламентарну роботу.

З усіх сторін запевняють, що поки що правительство не думає про розв'язанє держ. ради, однак як маршалок доліш. Австрії недавно висловив ся перед виборцями, положенє держ. ради є вельми критичне, занепад сил значний, а агонія не є виключена.

Заграниця.

Париский Temps розводить ся широко про потребу мирової інтервенції зі сторони Франції, Англії і Німеччини, щоби запобічи неминучій війні Австро-Угорщини з Сербією. Франція вже розпочала навіть акцію в тій справі і, як доносять з Берліна, в тих днях мають зібратися на Wilhelmstrasse (го є у німечкого канцлера) послі Англії, Франції і Італії на спільну нараду.

Незвичайно чорними красками малюють положенє англійські часописи. По причині неминучої війни Австро-Угорщини з Сербією привиджує ся їм марево австро-угорско-російської війни, бо, як они твердять, Росія під напором панславїзму буде мусїла виступити в обороні Сербії. Навіть Times визнає нашу монархію до більшої великодушности супроти Сербії. Лиш оден Daily Graphic горячо виступає в обороні політики бар. Еренталя, ганить сербські провокації та повільність держав, які не спшуть ся, щоби запобічи можливому нещастю. В разі, колиб не зібрала ся ще скоро конференція, повинні они рішучо довести до розоруженя Сербії. Одиноким виходом є отже візванє австро-угорської армії, щоби переступила Саву.

Reichspost замічає на повисші предвиджуваня австрійськими часописями ав-

стро-угорско-російської війни, що виглядає оно на гроженє чужими карабнами. Нема обави, щоби повстав який міжнародний конфлікт, а то з сего згляду, що наша монархія не має жадних забурчих намірів і колиб мусїла виступити оружно, то має до сего правні титули. Найменше можна побоювати ся конфлікту зі сторони Росії, яка певно не схоче розгнївати наново ледви що приборкану домашну революцію.

Болгарський король Фердинанд виїхав до Петербурга, де приймають єго з королівськими почестями. В тїм пішла Росія за приміром Австро-Угорщини, хоч російські часописи ще недавно нападали за се на останню. Се є початком кінця, то є офіційного признаня Болгарії королівством зі сторони Росії, яка має вплинути і на инші держави в тїм напрямі. В дипломатичних кругах запевняють, що й зі сторони инших держав наступить на се згода.

Сербський кабінет Велімировича подав си до димісії. Старорадикали віднесли отже побїду. Але супроти сего Сербія найшла ся в такому положеню, що не може навіть думати про якусь заграничну акцію, тим більше, що російський посол в Білгороді заявив, що навіть мимо панславїстичних демонстрацій в Росії в користь Сербії, російське правительство заховає неутральність, хочби мало прийти до заокупованя Сербії Австро-Угорщиною. Не остане отже Сербії нічого, лише старати ся о мирне полагодженє конфлікту з нашою монархією.

Литовська і білоруська мова в костелах та становиско Поляків до сего постуляту.

(Дальше).

Так вияснює родю польского духовенства серед Литовців єго знаменитий знаток, о. Маєвський... Ми додамо ще, що в литовських парохїях були сьвященниками Поляки, що не розуміли ані слова литовськи, що кромі сего заборонено Литовцям друкувати книжки в їх мові. Для Литовців виленьсї епархії, тому що они мешкали дальше від границі, тяжко доводилось діставати книжки, друковані в Прусах, при помочи контрабанди. Щож мали робити Литовці? Они купували такі книжки, які могли дістати, с. є. польські.

І так, коли польонїзация в виленьській епархії мала більше успіхів, чим в якій небудь місцевости, то в сїм, по гадці о. Маєвського, винні бунші військові начальники, винен Мураїнов, винна власть, що заборонила Литовцям друк книжок, але не винна... політика польонїзації. Коротко кажучи, справа виходить, як в піснї:

Коли на землі настає пекло,
І людей мучить дявол,
Винен Бог, винен цар
Лише ми одні не винні!...

(Kad ant zemes pragars daros,
Znones v. Inis apsėsti. —
Kaltas Dėvas, kaltas caras
Tik mes vieni ne kalti).

Відома річ, що не нашим ділом виправдувати власть. Вона найде свого судю в історії. Але в другої сторони ми дуже сумнінаємо ся в тїм, чи та сама історія згодить ся на те, щоби в сїю винну приписати власть а виправдати цілком духовенство виленьської епархії, як сего бажав о. Маєвський. Нам здає ся, що історія буде мати повне право уложити против сего духовенства більше менше такий акт обжалованя:

1) Сьвященники Поляки винні в тїм, що від самого початку введеня христи-

янства на Литву в 1396 році не старалися вивчити місцевого язика, легковажучи основний закон церкви про голошенє Божого слова на рідній мові слухачів (lingua vernacula);

2) Винні вони також в сїм, що не подбали для Білорусинів ані про духовні книжки, ані про духовні пісні. Утворенє духовної літератури є обовязком священиків, а не простого народа. Так було в цілім сьвітї, лише не на Білій Русі, де священики-Поляки, хоть часами катехизували і сповідали по білоруски, однак не учили людей по білоруски, ані сею мовою не писали. І се остане вічним соромом для польського духовенства перед цілою, католицкою церквою, в якій правдиві проповідники евангелія учать ся навіть язика негрів, щоби могли їм тим успішнійше служити;

3) Винні священики-Поляки також перед Литовцями, яких мови вони рівнож не учили ся і згодили ся без всякого протеста на сповнюванє несправедливих приказів Муравйова. Очевидна річ, що сї пастирі ані дрібки не дбали про душі Литовців і про основний закон церкви «de lingua vernacula», коли вони з творєм Бялобжеского, приказаним властїю, входили на амвон пролягом 7—8 літ і голосили Боже слово в такий бюрократичний спосіб і мовою, для Литовців незрозумілою.

4) Що більше винні они сегодня в тім, що самі не хотять внести по литовських парохіях порядку, який повстав лише завдяки указам рижних військових начальників, або Муравйова. Коли по гадці о. Маєвского такий порядок, що польо нізує Литовців, накинений бюрократично властїю і противить ся законам церкви, то на що его держати, а навіть боронити? Льогічно думаючи, его належало би сей час відкинути, як невідповідний і негідний. Бо що сказав би о. Маєвский, якби правительство, під впливом его статїї рішило ся видати отсей указ:

«В 1863 р. мій урядник Муравйов зробив не добре, що ввів до литовських церков польські проповідї. Меа culpa! Сей указ був несправедливий. Я его зношу і приказую, щоби від нинішного дня не говорено більше по литовських парохіях польських проповідїй». Чи справді духовенство виленьської епархїї жеде на такий указ?...

(Конець буде).

НОВИНИ

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Власія сьщм.; римокат.: *Попелуць.* — В четвер: руско-кат.: Мелетія еп.; римокат.: Серапіона.

— **Сегорічний концерт в память Шевченка у Львові** буде не лише величною манїфестацією Русинів-Українців, але також артистичним пиром для тих, що люблять спів і музику. Крім нашого знаменитого артиста-співака, п. Модеста Менціньского і півністки панї Олі Ціпановскої, повело ся рівнож комітетови упросити до участї в концертї артиста-музика п. В. Перфецкого з его скрипковим сольом. Самі привізица артистів є хваба найкрасшою запорукою, що сегорічний концерт перевищить богато попередних. Тому пошит за білетами великий, так що гостї з провинції звольть для безпечности замовляти їх грошевыми переказами. Цїни місць слїдуючі: фотелї в партері від ч. 1—156 по 5 корон, від числа 157—264 по 4 кор., від ч. 265—350 по 3 кор., від ч. 351—444 по 2 корони; фотелї II поверха від ч. 1—22 по 3 корони, від ч. 23—82 по 2 кор.; фотелї III поверха від ч. 1—56 по 1 кор. 50 сот., від ч. 57—104 по 80 сотиків, від ч. 105—180 по 50 сотиків. Цїни льож партерових по 15

корон, мезанїєвих і першого поверха по 20 корон, а другого поверха по 12 кор. Білети можна купувати від середи рана в книгарні наукового Товариства ім. Шевченка (Ринок ч. 10). Весь чистий дохід призначений, як що року, на стипендїйний фонд ім. Тараса Шевченка.

— **Тов-о тверезости у Львові.** Дня 14. с. м. відбули ся у Львові перші загальні збори україн. протиалкогольного товариства «Відродженє», якого діяльність розтягає ся на всі краї Австрії. Головою товариства вибрано д-ра Андрия Чайковського, адвоката в Бережанах; заст. голови д-ра Івана Раковского, проф. акад. гімн. у Львові; секретарем п. Вол. Лотоцкого; касиркою п. Гермину Литвиновичеву, видїловими: проф. д-ра С. Томашівского, Мих. Тюна, дир. фабр. цемент. виробів в Стрию і А. Гарасевича, учит. господарства; заст. видїлових: пп. Олену Охримовичівну, Володимира Лаврівского і Юліяна Балицкого; до контрольної комісії: пп. Литвиновича, І. Шурака і І. Цапяка. Члени тов-а ділять ся на дійсних і членів-прихильників. Дійсні члени дістають відзнаки і грамоти за відповідною винагородою і складають обїт, що поки будуть членами тов-а, псти не будуть уживати алкогольних напїтків. Члени-прихильники платять річно 6 К вкладки; можуть ними стати ті особи, що не уживають постійно алкогольних напїтків, признають шкідливість алкоголів і потребу борби з алкоголем. Тов-о «Відродженє» може заложити філію в кожній місцевостї, де є бодай 10 дійсних членів. Нове тов-о повинно числати тисячі членів і при відповідній агітації певно їх собі зеднає. На I. загальних зборах, на жаль, було всего 14 осіб. Чи в нас лише тільки є антиалкоголіки?

— **Президїї вишого Суду краєвого у Львові до відома і урядового ужитку** подаємо, що слїдує: Перед звичайним трибуналом львівского краєвого суду карного відбувала ся в лютім сего року розправа проти Русина Івана Стельмащюка, обжалованого о провину в §. 305. к. з. Обжалований зізнавав лише по руски, отже розправа, котрій проводив радник Піскозуб, була з коначности ведена по руски і мимо волї примінено постанови розп. мін. судівн. в дня 9. липня 1860, ч. 10.340. Се розпорядженє приказує надто в таким случаю, оголошувати вирок в рускій мові, однак мимо того радя. Піскозуб оголосив его противозаконно по польськи, чим допустив ся надужитя. Та не конець на тім. Зробив він ще щось о много гіршого. Коли протоколянт канд. адв. др. Жовнірчук виготовив протокол розправи і вирок в рускій мові, як вимагає згаданє розпор. мін. судівн., розгніван ся радн. Піскозуб і приказав ему написати те все по польськи. Протоколянт заявив, що противозаконно ділати навіть на виразний приказ не може, а тоді р. Піскозуб віддав справу віцепрез. п. Мілашевскому до порішення. П. Мілашевский обмяв руки в той спосіб, що пригадав п. Жовнірчукови обовязок слухати п. Піскозуба. Сей конкретний случай є приміром і доказом, як у нас шанує ся право. Радн. Піскозуб в своїм помінізїи посуває ся так далеко, що не тільки сам допускає ся надужитя, але ще приневолює до того протоколянта. Що сказав би на те Експ. Тхужніцкий, колиб так судия-Русин в справі якого Поляка оголосив вирок по руски і колиб надто якого протоколянта-Поляка насильно змушував до виготовлюваня вирок по руски?

— **Руско-народний театр на шпальтах київской «Ради».** В 11. ч. «Ради» появил ся була про наш театр неприхильна статя п. з. «Занепад галицко-українського театру». На ту статю вислав директор п. Стадник спростованє, яке «Рада» помістила, а яке буде цікавити і нашу суспільність. Неправдою єсть—пише п. Стадник—начебто репертар теперішній був чимраз дрантивійший, бо як раз в послїдних часах теперішня дирекція ввела на сцену побіч багатьох новинок оригінальних творів (як Арсен Яворенко, Маруся Богусевичка, Серед бурї і пр.) пєси в європейскої літератури, як «Надія» Гаєрманса, «Романтичні» Ростанда, «Примари» Ібсена, «Ревизор» Гоголя, «Забав-

ки» Шніцлера, «Марійка» (з чеського), «Понад наші сили» Бернзона і т. н., повикидала з репертуару нашого театру оперетки, які давнійше не сходили ніколи з афіша, а на се місце виводадила опери поважні як «Фауст», «Галька», «Жидівка», «Рїздвяна ніч», «Роксоляна», «Madame Butterfly», спроваджуючи на виступи столичних співаків. Що до артистичного виконаня пєс то не годить ся менї самому про се писати і показати неоправданість закиду, наведеного в дописи, лиш залучаю хвальній редакції рецензїї, які помістила місцева часопись «Перемиский вістник» з приводу побуту нашого театру в Перемишлї, з котрих виходить зовсім на те, що каже автор дописи.

Залучаю також і рецензїю польского місцевого дневника, рецензїю вельми прихильну, а тим більше вартісну, що саме в польським дневнику — під такий час... Що до режисерїї, яка саме під мовою дирекції має бути ніби найгірша, скажу лиш те, що від 12 років стало провалжу режисерію в тім театрї (і до попередних дирекцій, виключаючи часи директури д. Садовского, 1 рік), а хваба можна подумати, що який чоловік сам для себе найгірше робив. Платня артистів за мовї дирекції якраз є найбільша. Неправдою єсть, мовби то за послїдні 2 місяці покинуло театр 15 осіб, правда лиш те, що з театру вивтікав д. Захарчук. Цїлий теперішній персонал числить 60 осіб в верхом; — єсть се число не бувале до сеї пори в нашім театрї. Крім того в послїдних тижнях дирекція збільшила персонал, анганжувала артиста д. Шевченка на платню, якої до сеї пори наш театр нікому не давав, д. Островского, ученика школи М. Лисенка, та д. Пахаревску-Валерик, котра поки що ще не приїхала. Бажанєм моїм — кінчить пан Стадник — є висвітити наш театр новими інтелігентними силами.

Памятник короля Собіского, що стоїть на Гетманських валах у Львові, западає ся в землю, а мимо того ще заступає вид на міський театр. З сеї останної причини по рішеню міської ради памятник має бути обернений чолом до Марійскої площї а задом до театру. Доси король все чогось показував булавою на Бенецкого цукорню, а по зворотї его в лїво буде вказувати на «чорну біржу», яка збирає ся по обох бсках трамвайного перестанку. Крім того памятник має бути піднесений о оден ступінь.

— **Розправа Січиньского** має відбути ся в половинї марця перед присяжним судом у Львові, до якого зістали вильосованї отсеї присяжні судїї: Анг. Бартель, дир. кредит. тов-а; Войт. Вехонський, дир. банку; Ром Білінський, власт. реальн.; Алекс. Бенецкий, вл. цукорні; др. Густ. Бромберг, канд. адв.; Йос. Хенціньский, вл. друкарні; Йос. Гумовский, інж. кр. видїлу; Юл. Геллер, механїк; др. Стан. Гофмоклє, адв.; др. Ад. Горох, вл. дїбр Виннички; Іван Губель, ур. тов. кред. земск.; Влад. Іляевич, слюсар; Влад. Єнік, старш. адюн. кр. банку; Мар. Коваж, уряд. гіпот. банку; Дюн. Кроковский, держ. дїбр Суха Воля; Вал. Кжечунович, вл. дїбр Яричів новий; Едв. Ляндав, вл. реальн.; Іван Лещинський, ур. тов-а обезп.; Стан. Левандовский, вл. дїбр Белзець; Ал. Левартовский, адюн. кр. вид.; Вяч. Накє Накєнский, секретар; Йос. Околович, дир. тов. обезп.; др. Стан. Опольский, прив. урядн.; др. М-рк. Панет, адв.; др. Ів. Рєзваловский, проф. унів.; Влад. Рудзкий, контр. каси кр. видїлу; Стан. Рїбенбавер, інж. кр. вид.; др. Йос. Соханський, лікар; Ад. Д. Старжецкий, секр. кр. вид.; др. Ів. Стечковский, дир. банку; Генр. Зїссер, ур. Гїп. банку; др. Лук. Шпон, секр. кр. банку; др. Арт. Тїль, адв.; Сем. Тепфер, реставр. і Альой. Валєк, ур. тов. кред. земск.; Заступники прис. судїїв: Руд. Есененган, торгов.; Людв. Годоле, секр. тов-а; Елв. Лікендорф, вл. фабр.; Ад. Льонкер, купець; др. Тад. Лучкевич, урядн. тов. кред. зем.; Рїх. Мазовецкий, адюн. тов. зад.; Вас. Нагірний, дир. «Народної Торг.»; Стан. Славинський, інж. і Стан. Улашин, вл. дїбр.

— **Ювілей тов-а «Руска Бєсїда» в Чернівцях.** Ювілейні збори тов-а «Руска Бєсїда», що мали

